

Романюк А.С. Сутність та функції страхування життя в сучасних умовах. Актуальні проблеми та перспективи розвитку економіки України: [матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р.)] / відп. ред. Л. Г. Ліпич, А. М. Лялюк. Луцьк, 2019. С.137-139.

Романюк Анастасія Степанівна
*студентка факультету економіки та управління
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки*

УДК 368.911

СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Економічна сутність страхування нерозривно пов'язана з поняттям страхового захисту. Страхування походить від слова страх. Саме страх породжує бажання людини захиститися від небезпек. В умовах ринкової економіки, страхування є універсальним засобом страхового захисту населення та бізнесу. Страховий захист з економічної точки зору дозволяє попередити і знизити можливі витрати для покриття збитків при настанні страхового випадку.

Страхування життя – це важливий інструмент для вливання довгострокових інвестицій в економіку за допомогою якого можливе зростання добробуту населення в цілому. Інвестиційна функція проявляє себе через договори накопичувального страхування життя [1]. Згідно законодавчої бази страховик, розраховуючи страховий тариф при накопичувальному страхуванні життя, в структуру страхового тарифу включає інвестиційну надбавку, що враховує позичковий відсоток і його зміни в конкретному часовому інтервалі. По ризикових видах страхування страховик періодично може відчувати загрозу недостатності страхового фонду при настанні страхової події і виплати страхового відшкодування [2, с. 9].

Розглядаючи страхування, неможна забувати і про соціальну функцію, яку виконує страхування, в тому числі й страхування життя. Соціальна функція виражається в створенні захищеності суб'єктів, забезпеченні соціально-економічної стабільності в суспільстві. Держава визнає необхідність соціальних гарантій для населення, а реалізація здійснюється через державні страхові компанії, які надають мінімум гарантій через обов'язкові види страхування [3, с. 9285]. В зарубіжних країнах в реалізації соціальної функції страхування активно беруть участь приватні страхові компанії через договори добровільного страхування.

У високорозвинутих країнах страхові компанії життя виконують функції [4, с.100]:

- підвищують рівень життя осіб пенсійного віку;
- підсилюють впевненість в завтрашньому дні;
- дають додаткові соціальні гарантії у випадку тимчасової або постійної непрацездатності, втрати годувальника;

- акумулюють пенсійні накопичення для інвестицій в економіку;
- створюють соціальну стабільність в суспільстві.

Завдяки цьому компанії зі страхування життя мають інвестиційні можливості, які роблять їх становище на ринку капіталу унікальним. Причинами унікальності в тому, що [7]:

- компанії зі страхування життя, на відміну від інших фінансових інститутів, мають можливість залучати вільні кошти населення під менший відсоток, тому що таке залучення відбувається на підставі забезпечення страхового захисту;

- договір страхування життя укладається на тривалий термін, при цьому зобов'язання по виплатах відділені в часі, і їх можна з більшою ймовірністю прогнозувати.

Разом із тим, з метою стимулювання розвитку страхування життя в європейських країнах існує ціла система фінансових пільг для довгострокового страхування життя. Так, наприклад, в ряді країн податок на страхові виплати за такими договорами нижче, ніж на дохід по банківських депозитах. В інших країнах діють податкові пільги на страхові внески, які сплачуються за довгостроковими договорами страхування життя, надаються пільги і на оподаткування інвестиційного доходу від розміщення страхових резервів.

Таким чином, страхування життя вигідно державі з двох причин. По-перше, кошти, які акумулюються такими страховими компаніями - це внутрішні інвестиції в національну економіку. По-друге, стимулюючи розвиток страхування життя, держава вирішує проблему соціального забезпечення громадян і перекладає її на плечі страхових компаній.

Список використаних джерел:

1. Top Life insurance companies 2018. URL: <http://www.thebestlifeins.com/top-Ufe-insurance-companies/world-assets>.
2. Артюх Т. М. Страхування життя в умовах сучасного страхового ринку України *Фінанси, облік і аудит*. 2011. № 18. С. 9-15.
3. Борисюк О. В., Шемедюк Л.В. Накопичувальне страхування життя: розвиток у контексті пенсійної реформи в Україні. *Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки*. 2014. Вип. 26. С. 284-289.
4. Борисюк О. В., Дацюк-Томчук М.Б. Проблеми розвитку страхування життя в умовах нестабільного фінансового середовища. *Економічний часопис*. Випуск Том 1 № 17, 2019. с. 100-106.
5. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України за 2018 р. URL: https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/SK/2018_rik/2018.
6. Карлін М. І. Борисюк О. В. Управління державними фінансами: посібник / М.І. Карлін, О. В. Борисюк. Луцьк : ПП Іванюк , 2013. 273 с.
7. Малинич, Г. М. Порівняльний аналіз розвитку ринку страхування життя у країнах світу. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2011. Вип. 1 (4) URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11mhhuks>.